

Ρ' ΟΥ Σ Σ Ι' Α Σ . Κ Ε Φ . Δ' . 149

Θεῖς εἰς τὰ τῆς Πίσεως. Ζωοφρονῶνται ἀπὸ τῆς ζῶατος, πρόβατα δηλ. καὶ ἀγελάδα, καὶ ἀπὸ τὴν γεωργίαν τῆς γῆς· ἡ ὁποία εἶναι πολλὰ καρπόφορος καὶ παχεῖα· ὅθεν ἔχουσι πολλότατα χωρία καὶ πόλεις εἰς ταῖς ἀκρὰς τῆς ῥηθύντων ποταμῶν. τὰ Ἀρματαίτες εἶναι τὸ σπαθίον καὶ Τυφέκτον· καὶ τὸ σφάτμαίτες εἶναι ὄλον Καβάλλα. Ἀπέχει λοιπὸν τὸ Ἀζάκιον ἀπὸ τῆς Καφραῖν ἤγειν τῆς Θεοδοσίας μίλια 400. ἀπὸ δὲ τῆς ἐκβολῆς τῆς Ταναΐδος μίλια 15, πρὸς τὰ ἄνω τῆς ποταμῆς· καὶ τὸ μὲν πλάτος τῆς αὐτῆς πόλεως εἶναι μοιρ. 47. 18'. τὸ δὲ μῆκος μοιρ. 57. 30'. καὶ ταῦτα μὲν ἔσωσα ἀρκετὰ πρὸς τῆς Καζάκων, καὶ τῆς Μεσημβρινῆς ἐν Εὐρώπῃ Ρ' οὐ σ σ ι' α σ.

Ἀρματαίτες τῶν Καζάκων. Τὸ Ἀζάκιον ἀπέχει.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ε' .

Περὶ τῆς Ἐπαρχιῶν τῆς Ρ' οὐ σ σ ι' α σ, ὅπερ κλίνουσι πρὸς τὰ Βόρεια μέρη· καὶ πρῶτον.

Περὶ τῆς Φινλανδίας καὶ Καρελίας.

Ἡ Φινλανδία ὅλη σχεδὸν ὑπὸτάχθη εἰς τὴν ἑξουσίαν τῆς μεγάλης Πέτρος· ἀλλ' εἰς τὴν ἀγάπῃ, ὅπερ ἐσυμφωνήθη μεταξύ τῆς Ρ' οὐ σ σ ι' α σ καὶ τῆς Σφειζίας εἰς τὴς 1721. Σεπτεμβρίου 10. ὁ βασιλεὺς Πέτρος ἐπέστρεψεν εἰς τὴς Σφειζες μέρος τῆς Φινλανδίας· τὸ δὲ ἐπίλοιπον, ἤγειν τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῆς ἔμειναν ἕως εἰς τὴν σήμεραν

Σαλμί Βαλμόντ.

Ε.Υ.Δ. τῆς Κ.τ.Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

μερον ὑπὸ τῷ ἄρκτικῷ τῆς Ρ' ρωσίας· ἡ Φινλανδία λοιπὸν πρὸς μὲν τὰ Βόρεια μέρη συνορεύει μετ' τῷ Δαππονίᾳ τῆς Ρ' ρωσίας, πρὸς Ἀνατολὰς δὲ μετὰς τὰς λίμνας Λαδώγαν καὶ Ο'νεγαν καὶ μέρος μετ' τῷ Ἰγγρίᾳ. πρὸς Μεσημβρίαν μετ' τὸν Κόλπον τὸ Φιννικὸν ἢ τοὶ τῆς Φινλανδίας· καθὼς καὶ πρὸς Δυσμὰς μετ' τὸ Βοθνικὸν Κόλπον. καὶ διαίρειται αὕτη εἰς ἑπτὰ Ἐπαρχίας· ἡ γ' α'. εἰς Φινλανδίαν ἰδίαν, β'. εἰς Ταβασίαν, καὶ γ'. Νυλάνδαν. (αὗται ὑπόκεινται εἰς τὴν ἄρκτικὴν τῆς Σφειζίας) δ'. Καϊανίαν. ε'. Σαβολαξίαν. σ'. Κεξολμίαν, καὶ ζ'. Καρελίαν. ὅλη αὕτη ἡ Φινλανδία ἔχει τίτλον μεγάλου Δουκάτου.

Σαλμ.
Καϊανία.

Α'. Ἡ Καϊανία, ἢ Βοθνία Ἀνατολική, ἐκτείνεται πρὸς Μεσημβρίαν κατὰ μῆκος τῷ Βοθνικῷ Κόλπῳ. ποτίζεται ἀπὸ πολλοτάτας ποταμοὺς, οἱ ὅποιοι χυνοῦνται εἰς τὸ Βοθνικὸν Κόλπον. τὸ Βόρειον αὐτῆς μέρος εἶναι περὶ ὠδες. ἔχει ὅμως ἀρκετὰ δάση, ὅπερ φυλάττονται διάφορα ζῶα, καὶ πρὸς Μεσημβρίαν ἔχει πεδιάδας ὀπιτηθείας εἰς καρποφορίαν. Ἡ πρῶτος αὐτῆς πόλις ὀνομαζομένη Καϊανεβέργον, εἶναι οἰκοδομημένη πλησίον τῆς Λίμνης Οὐλας καὶ φυλαγμένη ἀπὸ ἑνα ὀχυρὸν φρέριον. τῆς ὁποίας τὸ πλάτος εἶναι μοιρ. 65. τὸ δὲ μῆκος μοιρ. 48.

Σαβολαξία.

Β'. Ἡ Σαβολαξία, ἡ ὁποία πρὸς τὰ Βόρεια μετ' ἔχει τῷ Καϊανίᾳ, πρὸς Νότον δὲ τῷ Καρελίᾳ, εἶναι ἕνας τόπος γεμάτος ἀπὸ Λίμνας καὶ ποταμῶν· οἱ ὅποιοι ὅλοι χυνοῦνται εἰς τὴν Λίμνην

μνίω Λαδάγαν. Η' πρωτεύουσα ταύτης πόλις ὀνομαζομένη Κοσκίγγα, ἢ Κερκίσκη, διέσκεται κειμένη πλησίον εἰς μίαν Λίμνιν. ὁμοίως κὶ τὸ Κάσρον Νισλώτ συμμα' εἰς τὴν αὐτὴν Λίμνιν πρὸς Δυσμάς, ἔχει κὶ μετὰ χωρία συμμα' εἰς τὴν ποταμὸν κὶ τὰ δάση, ἀπὸ τὰ ὅποια δάση χιδὸν εἶναι ὅλη γέματη. κὶ τὸ μὲν πλάτος τ' Κοσκίγγας εἶναι μοιρ. 62. 15'.

Γ'. Η' Κεξολμία, κοινῶς Κεξόλμ, κειμένη μετὰ τὴν Σαβολαξίαν πρὸς Ἀνατολὰς κὶ τῆς Λίμνης Λαδάγας πρὸς Δυσμάς, εἶναι ἕνας τόπος γέματος δάση κὶ Λίμνας ἢ ποταμὸν, κὶ βάλτους, ἢ βυθὰ πρὸς τὰ Βόρεια μέρη. αὐτὴ ἢ ἐπαρχία παλαιόθεν ἦτον ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν τῆς Ρ' ρουσίας, κὶ Γεσαῦος Ἀδόλφος ὁ Βασιλεὺς τῆς Σφειζίας τὴν ὑπόταξεν, ἕως εἰς τὸ 1721. ὅταν ὁ μέγας Πέτρος τὴν ἀνέλαβεν ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν τε ὅμῃ μετὰ τὰ ἄλλα μέρη τῆς Φινλανδίας. Η' πρωτεύουσα Μηξόπολις αὐτῆς ὀνομαζομένη καὶ αὐτὴ Κεξολμία ἢ Καριλγορόδ, διέσκει κειμένη πρὸς τὸ Δυτικὸν μέρος τ' Λαδάγας Λίμνης, ἔχουσα Βόρειον πλάτος μοίρας 61. 10'.

Σαλμ.
Κεξολμία.

Δ'. Η' Καρελία, ἢ ὅποια πρὸς μὲν τὰ Βόρεια μέρη συνορεύει μετὰ τὴν Σαβολαξίαν, πρὸς Μεσημβρίαν δὲ μετὰ τὸν Κόλπον τῆς Φινλανδίας, εἶναι ἕνας τόπος ἀρκετὰ καρπύφορος, κὶ τὸ πλάτος αὐτῆς ἀπὸ Δυσμῶν πρὸς Ἀνατολὰς εἶναι ἕως ἑκατόμισθα μίλια, τὸ δὲ μᾶκρος τῆς πολὺ περισσότερον. Η' πρωτεύουσα αὐτῆς πόλις ὀνομαζομένη

Καρελία.

Βιμπέργον, εἰσκατα οἰκοδομημένη εἰς τὸ παραθαλάσσιον ἑνὸς Κόλφου, ὅπερ σχηματίζεται πρὸς τὴν Βόρειον πλευρὰν τοῦ Κόλφου τῆς Φινλανδίας, περικειμένη μετὰ τειχοκαστρα, καὶ δευτερευμένῃ ἀπὸ ἑνα ὀχυρὸν φρέγιον. ἔχει ἕνα Διμερῆ ποταμὸν ἐπιπέδιον διὰ τὰ πλοῖα. Αὕτη εἶναι μία πόλις πλασία, καὶ ἀρκετὸν ἐμπορίον εἰς διάφορα εἶδη πραγμάτων. καὶ ἀπέχει 7 μιλίαι Νάρβας μίλια 144. τῆς δὲ Ρίγας 400. καὶ τὸ μὲν Βόρειον αὐτῆς πλάτος εἶναι μοιρ. 60. 56'. τὸ δὲ μῆκος μοιρ. 47. 25'.

Σελ. κ.
Καρπόφοτος.

Ὅλη ἡ Φινλανδία πρὸς τὰ Νότια αὐτῆς μέρη εἶναι ἀρκετὰ καρπόφορος. οἱ ἐγκατοικοὶ τῆς ζέουσι πολλότατα ζῶα κάθε εἶδους, μετὰ τὸν εἶναι γεμάτη ἀπὸ καλῶν βοσκῶν. αἱ Δίμναι, τὰ ποτάμιά τῆς, καὶ ἡ θάλασσα αὐτῆς ἀγάθουσι πολλότατα ὄψαρια. οἱ ἐγκατοικοὶ τῆς Φινλανδίας ἅπαντες ἀκολουθοῦσι τὴν θρησκείαν

Θρησκεία τῶν Φινλανδῶν.

τῶν Λαθηνῶν τόσοι εἰς τὰς πολιτείας, ὅσοι καὶ εἰς τὰ περίχωρα τῶν ἐπαρχιῶν τῆς. οἱ Ρῆσοι ὅμως, ὅπερ εἰσκατα εἰς ταύτας τὰς πόλεις, ἡγεμόνες, στρατιῶται καὶ πραγματῶται, φυλάττουσι τὰ δόγματα τῆς Κατολικῆς Ἐκκλησίας. οἱ Φινλανδοὶ ὁμιλοῦσι μίαν ἰδίαν τῆς διάλεκτον λεφορετικῶν καὶ ἀπὸ τῆς Σφετζικῶν καὶ Ρῆσικῶν. κατὰ δὲ τὰ ἤθητες εἰσκατα παρόμοιοι μετὰ τῶν Σφέτζες, καὶ μετὰ τῶν Ρῆσες, ὅπερ τῶν ἑξοισιάζουσι. ἐπειδὴ καὶ μετὰ αὐτῶν συνανασρέφονται. ἀλλ' ὅσοι κατοικοῦσι πρὸς τὰ Βό-

Διάλεκτος αὐτῶν.

ρεια μέρη , παρομοιάζουσιν εἰς τὰ ἤθη μὲ τὰς
 Λάππωνας, μὲ τὰς ὁποίας καὶ συνορεύουσιν ἐκεῖ .

Περὶ τῆς Ρ' ού σ σ ι κῆς Λαππονίας , ἢ
 Λαπλανδίας .

Η Λαππονία περιέχει ἓνα μεγαλώτατον διά-
 σημα τόπος τὸ πλεόν ὑπερβόρειον τῆς Εὐ-
 ρώπης καὶ Σκανδιναβίας μεταξὺ τῆς Νορβηγίας ,
 τῆς Σφειτζίας, καὶ τῆς Ρ' ού σ σ ι ας, καὶ διαιρεῖται εἰς
 τρία, δηλαδή εἰς Λαππονίαν Δυτικὴν τῆς Δανι-
 μαρκίας· εἰς Λαππονίαν μεσημβρινὴν τῆς Σφει-
 τζίας, καὶ εἰς Λαππονίαν Ἀνατολικὴν τῆς Ρ' ού σ σ ι ας.
 ἐγὼ θέλω ὀμιλήσει ἐνταῦθα περὶ τῆς Ἀνατολικῆς
 ἤτοι Ρ' ού σ σ ι κῆς Λαππονίας, τῆς καὶ Λαπλανδίας ἢ
 Λαππίας λεγομένης .

Ἡ Ρ' ού σ σ ι κή λοιπὸν Λαππονία πρὸς τὰ Βόρεια
 μέρη συνορεύει μὲ τὸν Ὑπερβόρειον Ὠκεανὸν ,
 πρὸς Ἀνατολὰς δὲ καὶ Μεσημβρίαν μὲ τὴν Δελτικὴν
 θάλασσαν τῆς Ἀρχαγγέλης (ἢ ὁποία σχηματίζει
 ἐκεῖ ἓνα μεγαλώτατον Κόλπον) καὶ μὲ τὸν ποταμὸν
 Ζαλοτίκτζα , καὶ τὸν ὁποῖον διαιρεῖται ἀπὸ τῆς
 Φινλανδίας . ὁ αὐτὸς ποταμὸς χωρεῖται εἰς τὴν αὐ-
 τὴν θάλασσαν πλησίον τῆς Κάσρας Κιόμι . καὶ πρὸς
 Δυσμὰς συνορεύει μὲ τὴν Σφειτζικὴν Λαππονίαν καὶ
 μέρος μὲ τὴν τῆς Δανιμαρκίας . Ἡ ἐπαρχία αὕτη
 παλαιότερον ὠνομάζετο Βιαρμία . οἱ Λάππωνες ἀρ-
 χῆθον ἐκατοικῆσαν εἰς τὴν Φινλανδίαν, καὶ διαχωρέ-
 πτες ἐκεῖθεν , ἐκατοίκησαν εἰς τὴν Βιαρμίαν . καὶ δε-
 τῆ-

Κιόμι .